

Abstrakt

Východiska: Poskytování adiktologického poradenství při odvykání kouření v pobytové léčbě uživatelů návykových látek je kontroverzním tématem pro odborníky v celém oboru adiktologie. Odborníci ze zahraničí téma oslovují mnohem častěji než odborníci v České republice, o čemž svědčí i realizace mnohých studií potvrzujících výhody současné léčby závislosti na tabáku a závislosti na jiných návykových látkách.

Cíl: Hlavním cílem studie je zmapovat, zda je v terapeutických komunitách pro uživatele návykových látek v České republice poskytováno adiktologické poradenství při odvykání kouření a pokud ano, tak jakým způsobem. Dílčím cílem práce je zjistit bariéry a důvody, které poskytování zmíněného poradenství brání.

Metody: Výzkum kombinoval kvalitativní a kvantitativní přístup. Výzkumný soubor byl získán metodou záměrného výběru. V kvantitativní části byly pro sběr dat použity online dotazníky, v kvalitativní části polostrukturovaná interview. Celkově bylo osloveno 14 terapeutických komunit. Online dotazník vyplnilo 10 pracovníků komunit a byla realizována 2 polostrukturovaná interview.

Výsledky: Studie tohoto zaměření nebyla v České republice doposud realizována, a tak práce přináší unikátní výsledky a podklady pro diskuzi, která by v síti českých adiktologických služeb měla být otevřena. Studie ukázala, že 64 % z oslovených terapeutických komunit pro uživatele návykových látek poradenství při odvykání kouření neposkytuje. Nejčastěji udávaným důvodem bylo přesvědčení pracovníků, že se nejedná o prioritní zaměření léčby. Z výsledků dále vyplývá, že zařízení, která program pro odvykání kouření poskytují, dávají přednost individuální formě poradenství s možnou podporou farmakoterapie.

Závěr: Již během sběru dat se potvrzovala nejistota, s jakou pracovníci zmíněné téma oslovují, a právě tato práce pro ně může být inspirací do praxe, jak s tématem pracovat, vzhledem k vysokému zastoupení kuřáků mezi adiktologickými klienty a vysoké mortalitě způsobené právě kouřením.

Klíčová slova:

kouření - tabák - závislost – poradenství – intervence – pobytová léčba